

Wrocław, 16 września 2002 roku

WK.0913/349/K-38/02

**Pan
Marian Wilczyński
Przewodniczący Komunikacyjnego
Związku Komunalnego**

**ul. Inżynierska 6
58 – 100 Świdnica**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zmianami), w okresie od 25 czerwca 2002 r. do 6 sierpnia 2002 r. przeprowadziła kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Komunikacyjnego Związku Komunalnego w Świdnicy. Ustalenia kontroli przedstawione zostały w protokole, którego jeden egzemplarz został Panu przekazany w dniu jego podpisania.

Z ustaleń kontroli wynika, że działalność prowadzona przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji (MPK), będące jednostką organizacyjną Związku o statusie jednostki budżetowej, miała charakter działalności gospodarczej. Zmiany organizacyjne, jakie MPK przechodziło w 1990 r. i 1995 r., nie miały wpływu na charakter tej działalności, spowodowały natomiast przejście MPK do sfery budżetowej. W ten sposób, ze względu na specyfikę przepisów regulujących finansowe zasady funkcjonowania administracji samorządowej, ograniczeniu uległa samodzielność działania jednostki. Kadra pracownicza – pośrednio lub bezpośrednio odpowiedzialna za gospodarkę finansową – pozostała bez zmian i mimo wielu starań dostosowania się do nowych przepisów prawa nie ustrzegła się nieprawidłowości, w tym m. in. polegających na dokonywaniu wydatków MPK z jego bieżących wpływów, co ze względu na nadany mu status jednostki budżetowej było niedopuszczalne w świetle art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zmianami);

Organizacja pracy Związku oraz obowiązujące przepisy wewnętrzne zapewniały od strony formalnej prawidłową realizację przez Zarząd stawianych przed nim zadań. W Statucie Związku stwierdzono jednak brak wskazania udziału poszczególnych gmin tworzących Związek w jego majątku, który decyzją Wojewody Wałbrzyskiego został przyznany i przekazany bezpośrednio Związkowi. Z tego powodu nie było podstaw do ustalania wartości tego majątku przypadającego gminom w wypadku wystąpienia ze Związku.

Stwierdzono ponadto, że w księgach rachunkowych MPK nie ujmowano rozrachunków z tytułu opłat dodatkowych za jazdę bez ważnego biletu, co było uchybieniem art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591 ze zmianami). Wartość ustalonych w toku kontroli należności Związku z tego tytułu, na dzień 31 grudnia 2001 r. wynosiła 60.030 zł. Zaniedbano również egzekwowania ustawowych odsetek należnych Związkowi z tytułu nieterminowego regulowania należności związanych z usługami świadczonymi przez MPK w zakresie przewozów (sprzedaż biletów) i gospodarowania mieniem Związku (najem pomieszczeń i

powierzchni placowych), które liczone największym dłużnikom na dzień 31 lipca 2002 r. wyniosły 7.741,36 zł.

W wyniku niewystarczającej dbałości o przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 ze zmianami) przy udzieleniu zamówienia na dostawę oleju napędowego i oleju opałowego, zamawiający nie zażądał od dostawców oświadczenia o pozostawaniu w stosunku zależności lub dominacji z innymi uczestnikami postępowania, czym naruszył przepis art. 22 ust. 5 tej ustawy. Ponadto osoby występujące ze strony zamawiającego nie złożyły oświadczeń o braku okoliczności, które mogłyby wyłączyć daną osobę z postępowania, co uchybiało przepisom art. 20 ust. 1 ustawy.

Na wniosek kontrolujących część stwierdzonych nieprawidłowości została usunięta jeszcze w trakcie trwania czynności kontrolnych. Wśród nich należy wymienić:

- przyjęcie numeracji urzędzeń księgowych umożliwiającej rozróżnienie ksiąg podstawowych i pomocniczych;
- wystosowanie not obciążeniowych z naliczonymi odsetkami ustawowymi do kontrahentów, którzy dopuścili się zwłoki w regulowaniu zobowiązań wobec MPK;
- modyfikację treści instrukcji kasowej.

Pozostałe nieprawidłowości dotyczyły:

W zakresie wewnętrznych regulacji organizacyjno – prawnych:

- ✓ niepełnego dostosowania zakładowego planu kont jednostki do wymogów art. 10 powołanej ustawy o rachunkowości oraz art. 17 ust. 2 tej ustawy w zakresie metod prowadzenia kont pomocniczych dla poszczególnych składników rzeczowego majątku obrotowego oraz nieujęcia w nim uproszczeń stosowanych w ewidencji księgowej;

w zakresie prowadzenia księgowości i sporządzania sprawozdawczości:

- ✓ poprawiania błędów w dowodach księgowych niezgodne z art. 22 ustawy o rachunkowości oraz w księgach rachunkowych – niezgodnie z art. 25 ust. 1 w/w ustawy o rachunkowości,
- ✓ stosowania urzędzeń księgowych, nie ujętych w ZPK,
- ✓ prowadzenia dochodów i wydatków budżetu Związku z zaniechaniem sporządzania dziennika wymaganego przepisami art. 13 ust. 1 i art. 14 ustawy o rachunkowości;
- ✓ nieterminowego prowadzenia ewidencji księgowej (raporty kasowe dochodów z tytułu sprzedaży biletów), tj. z uchybieniem art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 5 pkt.3) powołanej ustawy o rachunkowości;

w zakresie wykonywania budżetu:

- ✓ stosowania błędnej – w świetle rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lipca 2000 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz. U. Nr 59, poz. 688 ze zmianami) – klasyfikacji wydatków na zakup usług i na inwestycje,
- ✓ przekazywania środków finansowych na rachunek bankowy ZFŚS z naruszeniem terminów określonych art. 6 ust. 2 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70 poz. 355 ze zmianami),

- ✓ wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2001 r. niezgodnie z terminem określonym w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. Nr 160 poz. 1080 ze zm.);
- ✓ zawarcia z firmami umów o prowadzenie kontroli biletów i egzekwowania kar za jazdę bez określenia całkowitej wartości zamówienia, co naruszało przepisy art. 51 ust. 1 ustawy o finansach publicznych,

w zakresie zamówień publicznych:

- ✓ określenia kwoty wadium przy udzieleniu zamówienia na dostawę oleju napędowego w wysokości niższej niż określona w art. 41 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych;
- ✓ zaniechania prowadzenia dokumentacji podstawowych czynności przy postępowaniu o udzielenie zamówienia o wartości nie przekraczającej 30.000 EURO (zamówienie na dostawę części zamiennych), co było niewypełnieniem obowiązku określonego w art. 26 ustawy o zamówieniach publicznych;
- ✓ nieskładania przez uczestników postępowania przetargowego oświadczeń, o których mowa w art. 20 oraz 22 ust. 5 ustawy o zamówieniach publicznych.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia ponoszą Przewodniczący Zarządu Związku Władysław Kutek oraz Skarbnik Związku Janina Zych.

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Przewodniczącego Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu na podstawie art. 9 ust. 2 cyt. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o:

- 1) Rozważenie celowości przekształcenia MPK z jednostki budżetowej w inną formę organizacyjną ze względu na spełnianie przesłanek określonych w art. 19 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, stosownie do przepisów art. 2 ustawy z 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz.U. z 1997 r. Nr 9 poz. 43 ze zm.), w celu uproszczenia zasad finansowania działalności prowadzonej przez Związek.
- 2) Doprowadzenie do ujęcia w Statucie Związku udziałów w majątku Związku posiadanych przez poszczególne Gminy tworzące Związek.
- 3) Uzupełnienie Zakładowego Planu Kont MPK o stosowane w ewidencji księgowej uproszczenia i zasady ewidencji rzeczowych składników majątku obrotowego wymagane przepisami art. 10 i art. 17 ustawy o rachunkowości.
- 4) Stosowanie w ewidencji MPK urządzeń księgowych przewidzianych w ZPK.
- 5) Bezwzględne prowadzenie dziennika przy ujmowaniu zdarzeń dotyczących realizacji planu finansowego Związku, zgodnie z art. 13 ust. 1 i art. 14 ustawy o rachunkowości.
- 6) Ujmowanie w ewidencji księgowej należności z tytułu nałożonych opłat dodatkowych za jazdę bez ważnego biletu, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- 7) Poprawianie błędów w księgach rachunkowych w sposób określony w art. 25 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- 8) Ewidencjonowanie zdarzeń gospodarczych na podstawie dowodów księgowych spełniających wszystkie wymogi art. 21 i art. 22 ustawy o rachunkowości.

- 9) Zwiększenie nadzoru nad rozliczaniem zaliczek gotówkowych w terminach wynikających z instrukcji kasowej.
- 10) Zwiększenie nadzoru nad terminowością i jakością raportów kasowych sporządzanych poza siedzibą Związku, w celu zapewnienia ich zgodności z art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 5 pkt.3 ustawy o rachunkowości.
- 11) Stosowanie klasyfikacji budżetowej wydatków zgodnej z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lipca 2000 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz. U. Nr 59 poz. 688 ze zm.).
- 12) Przekazywanie środków finansowych na rachunek bankowy Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w terminach określonych art. 6 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.
- 13) Przestrzeganie terminu wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym.
- 14) Egzekwowanie od uczestników postępowania o udzielenie zamówienia publicznego składania oświadczeń określonych w art. 20 ust. 2 oraz 22 ust. 5 ustawy z 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664).
- 15) Sporządzanie dokumentacji podstawowych czynności postępowania o zamówienia publiczne, których wartość nie przekracza równowartości kwoty 30.000 EURO, zgodnie z wymogami art. 26 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych.
- 16) Ustalanie kwoty wadium wymaganego od dostawców lub wykonawców przystępujących do przetargu, w wysokości określonej w art. 41 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych.
- 17) Dostosowanie treści umów zawartych z Firmą Usługową „REWIZOR” w Świebodzicach oraz Firmą „ROMA” Kontrola Przewozów i Windykacji z siedzibą w Biedaszkowie Wielkim do wymogów art. 51 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
- 18) Naliczanie i egzekwowanie od kontrahentów odsetek z tytułu nieterminowego regulowania należności MPK – w celu realizacji art. 129 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 powołanej wyżej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Tadeusz Śleboda

Przewodniczący Zgromadzenia

Komunikacyjnego Związku Komunalnego

Świdnicy